

РЕШЕНИЕ

№ 463

гр. Б., 25.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – Б., ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на тринадесети юли през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев
Георги Янев

при участието на секретаря Герасим Ангушев
като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Въззивно гражданско дело
№ 20231200500622 по описа за 2023 година

съобрази следното:

Д. В. Н., ЕГН *****, адрес гр. Б., ж. к. „Е.“, бл. *, вх. „*“, чрез адвокат И. Х.,
обжалва решение № 187 от 06.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 1669 от
2020 г. на Районен съд Б., в частта му, с която е изменен режимът на лични отношения
между бившия ѝ съпруг Е. З. М., ЕГН *****, адрес гр. Б., ул. „Б.“ № *, вх. „*“, ет.
*, ап. *, и малолетния им син З. Е. М., ЕГН *. В жалбата се твърди, че
атакуваното решение е неправилно. То било постановено при допуснати от
първоинстанционния съд съществени нарушения на процесуалния и материалния закон
и необоснованост на изводите, до които достигнал съставът на Районен съд Б..
Мерките относно режима на личните отношения /контакти/ на бащата с детето
трябвало изцяло да бъдат съобразени с интересите и волята на детето. Неправилни и
изцяло несъобразени с доказателствения материал по делото /допуснатата и приета
съдебно-психологична експертиза и докладите от ДСП Б./ били правните изводи, до
които първоинстанционният съд достигнал при постановяването на обжалваното
съдебно решение. Въпреки волята на детето З. М., многократно заявена както в
срещите и докладите на ДСП Б., така и пред вещото лице, че то не желае да вижда
биологичния си баща Е. М. по какъвто и да било повод, съдът счел, че въпреки че не е
налице синдром на родителско отчуждение между ответника и малолетното дете,
поради простата причина, че между тях никога не е съществувала емоционална връзка

и такава връзка въобще не е била изграждана поради дългогодишното отсъствие и бездействие на бащата, то, съгласно така постановеното съдебно решение, занапред насилствено, без съгласието и волята на детето и в разрез с неговите интереси, тази връзка била постановена да бъде изграждана за в бъдеще. Моли се за постановяване на ново решение, с което да се измени така постановеното от Районен съд Б. и да се определи режимът на лични отношения и контакти /срещи/ между детето и бащата да бъде осъществяван при условието и наличието на изразено съгласие от страна на детето, а не да бъде реализиран против волята му и насилствено.

Подаден е отговор на жалбата, който изхожда от адвокат В. У., процесуален представител на бащата. В него се твърди, че въззивната жалба е неоснователна, а и напълно немотивирана. Атакуваното решение на Районен съд Б. било правилно и изцяло съобразено със събраните по делото доказателства и в унисон с материалния закон. Не били допуснати сочените бланкетно в жалбата нарушения от първоинстанционния съд, тъй като същият обсъдил в пълнота всички доказателства по делото за установяване на обективната истина. Съдът постановил едно доста мотивирано решение и наблегнал с особено внимание на частта за личните контакти на бащата с детето. Постановен бил много подробен и напълно съответстващ на конкретния случай режим на лични контакти. Обсъдени били и били взети предвид от съда всички факти и обстоятелства, имащи значение за конкретния случай, който бил по-особен от нормалните, с оглед на факта, че детето няма емоционална връзка и не е осъществявало контакти с баща си, а и изключително влошените отношения между страните. Съдът взел предвид всички относими факти и обстоятелства по делото и постановил един напълно съобразен с това режим на лични контакти. Такова решение, каквото въззивната страна желаела да бъде постановено, било абсурдно, а и щяло да бъде в разрез с материалния закон. Майката желаела да елиминира бащата като фигура от живота на детето, но в същото време търсела и претендирала заплащането на издръжка от бащата за детето. Фактът, че детето не познава баща си, това, че няма никаква връзка с него и всички тези негативни обстоятелства били изцяло провокирани и станали само и единствено заради майката, която не спирала да го настройва и да прави така, че детето да не поддържа никаква връзка с баща си. Недвузначно говорел за това и фактът на депозираната въззивна жалба, с която отново се целяло да бъдат ограничени изцяло срещите на бащата с детето, без реално жалбата да е мотивирана и да са посочени основателни възражения защо постановеният режим на решението не е в интерес на детето. Същата, с оглед на влошените отношения с бащата, си откъщавала на него, използвайки детето си. В какви взаимоотношения са родителите, било без значение относно факта, че въззиваемият е баща на това дете и същият ще остане такъв за цял живот, без значение от съгласието и желанията на майката. Видимо било поведението на майката, както и нейната цел да отчужди детето от баща му и да го елиминира като такава фигура в неговия живот. Това ставало ясно както от събрания

по делото материал, така и дори от самата въззивна жалба, в която, макар и да бил постановен един доста съобразен и разширен режим на лични контакти на бащата с детето, то отново същият за майката бил неправилен и същата желаела буквално да ограничи всякакви срещи на детето с бащата. Отделно от горното, това, какво е в най-добър интерес на едно малолетно дете, не следвало да се решава изцяло и само и единствено от желанията на детето и същото само да решава за себе си. Именно поради това, че на тази възраст детето не може да решава само за себе си, законът бил изричен, че родителите, в качеството им на законни представители до навършване на непълнолетие, вземат решения от негово име, а след това - отново те, но вече и със съгласието на детето. В случая съдът, след анализиране на целия материал, сметнал, че постановеният режим на контакти ще бъде в интерес на детето, като взел предвид и неговите желания, но също така и всички други факти и обстоятелства. Режимът бил такъв, че детето да започне да осъществява внимателно и съвсем малко срещи с баща си в началото, като с течение на времето да започне да се вижда все повече и повече с него и да прекарват все повече време заедно. Режимът бил съобразен и с това през първите месеци срещите да бъдат в присъствието на други лица, а не само на бащата и детето. Режимът бил съобразен изцяло с конкретния случай, но и целял да възстанови обратно връзката между родител и дете, което реално било в интерес на детето. Това обаче било против желанието на майката, която, както се виждало, целяла по всякакъв начин да прекъсне тази връзка, а и към момента успяла да я прекъсне и именно поради това постановеният режим не се одобрявал от същата. Съдът обаче следвало да постанови режим на контакти в интерес на детето, а не в нечий друг интерес, с оглед на което постановеният режим и обжалваното решение били правилни. Моли се за постановяване на въззивно решение, с което да се потвърди решението на първата инстанция в обжалваната му част, като законосъобразно и правилно.

Жалбата и отговорът са редовни и допустими.

С оглед на императивната норма на чл. 15, ал. 1 от ЗЗДет, детето З., което е навършило 10-годишна възраст, беше изслушано от въззивната инстанция. Приобщи се и актуален социален доклад.

Обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо.

Окръжният съд се солидаризира с констатациите и изводите на първата инстанция, поради което, на основание чл. 272 от ГПК, препраща към тях.

Районният съд се е съобразил с трайно установената практика на ВКС, обективизирана в Решение № 54 от 02.07.2020 г. на ВКС по гр. д. № 1816/2019 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Маргарита Георгиева, и цитираните там други актове, съгласно която мерките на лични отношения на детето с родителя, който не упражнява родителските права, следва да се определят така, че да се създава нормална обстановка за общуване между тях. Във всеки конкретен случай следва да се прецени дали установените

обстоятелства се отразяват на положението на детето и на ефикасността на мерките на лични отношения с родителя. Детето следва да общува и с двамата си родители и с роднините им, за да се формира като пълноценна личност. Свиждането и вземането на детето са неразделни части от поддържането на лични отношения. Начинът и формата на поддържане на лични отношения могат да бъдат най-разнообразни, а когато се налага, режимът може да бъде съпътстван и с определяне на подходящи защитни мерки по чл. 59, ал. 8 от СК, както правилно е процедирал и Районен съд Б. в настоящия казус.

Спорният въпрос е как личните контакти с бащата ще се отразят на детето и дали те ще са в негов интерес. Според чл. 125 от СК, родителите имат право и задължение да се грижат за физическото, умственото, нравственото и социалното развитие на детето, за неговото образование и за личните му имуществени интереси. Освен в случаите, визирани в чл. 131 от СК, какъвто несъмнено не е настоящият, няма основание да се смята, че контакт между детето и биологичния му родител би бил вреден и не в негов интерес. Общуването му с всеки от родителите ще спомогне за формирането му като личност. Липсата на контакти с единия от тях не е в интерес на детето и не би се отразила положително на развитието му /така и Определение № 594 от 02.07.2020 г. на ВКС по гр. д. № 4525/2019 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Марио Първанов/. Не е установено по делото бащата да няма родителски капацитет, както и не се твърди и не се доказва той да има поведение, което да застрашава живота и здравето на З..

Бащата желае да общува със сина си и смята това за важно. Установено е в настоящия съдебен процес, че детето на практика не го познава и не е контактувало с него, поради което емоционална връзка на доверие и обич между тях следва да се създаде не изведнъж, а постепенно. Режимът, определен от Районен съд Б., е удачен и ще способства това да се случи. Плавно, стъпка по стъпка, без бързване, напрежение и натиск върху З., Е. трябва да създаде такава връзка с детето, че когато общува с него, синът му да бъде спокоен, сигурен и щастлив /в подобна насока е разсъждавано и в Решение № 50170 от 21.12.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4294/2021 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Емил Томов/.

От страна на бащата следва да се действа много внимателно и последователно във времето, за да се осигури плавно и щадящо детето в максимална степен установяване на доверителни отношения между тях. Не трябва да се прибързва, за да не се стигне до емоционален стрес и загуба на чувството на спокойствие и защита при З.. В тази връзка следва да се отбележи, че районният съд много правилно е определил сериозен адаптивен период, включващ 3 подпериода от по 9 месеца, след изтичането на който мерките постепенно ще се разширяват, за да се достигне накрая до създаване на стабилна емоционална връзка между детето и бащата и промяна на негативната нагласа на З. спрямо този родител. Постановвяването на такъв гъвкав режим действително ще

способства постепенно да се породи желание у детето за осъществяване на контакти с баща му. Именно с оглед на постигането на тази цел, през този преходен период и двамата родители следва да положат максимални усилия, като осъзнаят, че това в най-пълна степен би осигурило спокойствието и благополучието на собственото им дете. Усилия в тази насока следва да положи най-вече майката, на която съдът е предоставил упражняването на родителските права и тя е в ежедневен контакт с детето, като предвид и неговата възраст, именно майката следва да осъзнае, че от изключителен интерес за детето е то да има пълноценни и чести контакти с бащата, независимо от това какви са личните отношения между двамата родители. С оглед на това, майката следва да направи необходимото и зависещо от нея, полагайки именно нежна майчинска грижа, а не чрез принуда, за да мотивира З. да започне да контактува с биологичния си баща. Бащата, от своя страна, следва също да осъзнае, че доверие на детето към него и желание да го вижда може да бъде създадено, най-вече, чрез личния му бащински подход към З. при осъществяването на срещите им. В такива случаи и двамата родители следва да търсят, на първо място, диалог помежду си и с детето, което е от изключителен негов интерес. Именно през преходния период е необходимо те и двамата така да му въздействат, че то само да започне да търси контакта с биологичния си баща /така и Решение № 130 от 12.07.2021 г. на ВКС по гр. д. № 3367/2020 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Даниела Стоянова/.

Определеният в обжалваното решение режим на общуване между З. и Е. е подходящ и напълно съответства на сложната и комплицирана фактическа ситуация в казуса. Несъмнено е необходим сериозен адаптивен период, в който да се изгради връзка между бащата и детето, с участието на майката и със съдействието на съответните специалисти - психолог и/или социален работник, които да подпомогнат детето и родителите и да ограничат стреса относно „принудата“ то да осъществява лични контакти с бащата. З. има нужда от време да го опознае, защото до момента, за съжаление, те са си фактически напълно непознати /в този смисъл са и Решение № 146 от 18.07.2023 г. на ВКС по гр. д. № 3794/2021 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Албена Бонева, Решение № 22 от 06.07.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1241/2021 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Албена Бонева, Решение № 60262 от 22.11.2021 г. на ВКС по гр. д. № 249/2021 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Веска Райчева, и др./.

Въззивният съд изслуша детето, което заяви, че не желае да се вижда с биологичния си баща. Тази позиция на З. не е изненадваща и е напълно логична. Той счита за свой баща настоящия съпруг на майка си и изненадващата поява на напълно непознат нему човек, също претендиращ за тази роля, го обърква и внася сериозен смут във все още крехката му детска душа. Светът му започва да се срина. Във връзка с това следва да се открие обстоятелството, че макар че съдът да трябва да зачете чувствата и избора на детето, той не е обвързан от нежеланието му да има контакти с другия родител

/Решение № 50029 от 14.07.2023 г. на ВКС по гр. д. № 3402/2022 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Албена Бонева, Решение № 218 от 03.12.2019 г. на ВКС по гр. д. № 763/2019 г., III г. о., ГК, докладчик председателят Емил Томов, и др./ Е. има изконно и законно право на общуване със З., колкото и това да не се иска на последния, и същото не може да му бъде отнето. Ако бащата подходи с нужния такт, търпение и чувствителност към контактите със сина си, то ще има шанс да намери път към него и „ледовете“ между тях да се „пропукат“ и „стопят“. Има надежда за това, тъй като, все пак, както е казал нашият мъдър народ, „кръвта вода не става“. Бащата е само един. За разлика от приятелите, човек не може да си избере родителите и трябва да ги приеме такива, каквито са. Със съвместните усилия на всички участници в „сагата“ - дете, биологични родители, втори съпруг на майката и социални служби, не е невъзможно случаят да завърши с „хепиенд“. Режимът на контакти, определен от Районен съд Б., не „минира“ тези усилия, а напротив – подкрепя ги и ги улеснява. Първостепенното съдебно решение е напълно правилно в обжалваната част и следва да бъде потвърдено. Воден от изложеното, Окръжен съд Б.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 187 от 06.04.2023 г., постановено по гражданско дело № 1669 от 2020 г. на Районен съд Б., в обжалваната му част, с която е изменен режимът на лични отношения между Е. З. М., ЕГН *****, и малолетния му син З. Е. М., ЕГН *****.

На страните, чрез адвокатите им, да се връчат копия на настоящия съдебен акт, който може да бъде обжалван от Д. В. Н. в едномесечен срок, считано от връчването, пред Върховния касационен съд, с касационна жалба, подадена чрез Окръжен съд Б..

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____